

# NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy nyolc terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. nép-  
oktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST.

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

**A hirdetések árszabálya :**

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetésekéknél :

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.  
fél oldal ... .. 16.— | nyolczad oldal ... 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

**Figyelmeztetés a kath. népiskolai iskolai könyvtárak érdekében.**

*Hazánkban igen sok kath. népiskolának van már iskolai könyvtára, sőt igen sok helyen szerveztek kath. tanítóink ifjúsági könyvtárat is: ez a körülmény, de különösen az újabb időben az ily könyvtárak létesítésére megindított üdvös mozgalom köteletségévé tette az arra hivatott tényezőknél, hogy a kath. népiskolai iskolai és ifjúsági könyvtárak számára részletes könyvjegyzéket állítsanak össze és adjanak ki a könyvtárakat szervező tanítók számára. Örömmel értesültünk, hogy a kath. népiskolai iskolai könyvtár és kath. ifjúsági könyvtár **jegyzékének** összeállítása a Kath. Tanügyi Tanács hozzájárulásával már munkába vétetett s annak megjelenése rövid időn belül várható. **A Szent-István-Társulat teljesen ingyen megküldi majd kath. tanítóinknak e jegyzéket, addig is kötelességszerűen kérjük olvasóinkat, hogy türelemmel várják be e jegyzékek megjelenését, mert az állam által kiadott ily könyvjegyzékek a kath. iskolákra nem birnak kötelező erővel.***

**Egyenlő mértékkel.**

Hová fejlődnek a politikai események, a kibontakozásnak minő eredményei lesznek a messzenemű közjogi kérdések szempontjából, az te sorok írása idején egyedül a jó Isten tudja. De hogy a mi ügyünkben a legtöbb valószínűség szerint mi fog történni a közel jövőben, azt mi is tudhatjuk. Tudhatjuk elsősorban azt, hogy a népoktatási törvények revíziója s ezzel kapcsolatosan helyze-

tünk javítása elodázhatatlan. Mint ilyen a közel jövő legsürgősebb feladatai közé tartozik. Mert akár a koalíció kezébe kerül a politikai hatalom, akár a 67-es alapon állókéba, ezen kérdés megoldása nem mellőzhető.

A koalíciót belpolitikai alkotásokra, ezek között elsősorban a népoktatás javítására fogják utalni a fölmerülő közjogi nehézségek, a 67-es pártokat meg vállalt kötelezettség kötelezi.

Legyünk tehát rája elkészülve, hogy nagy fordulatok előtt állunk. *Vigyázzunk*, hogy ne találjon bennünket készületlenül!

Legyünk résen! Foglalkozzunk ismételtelen a revízió kérdésével. Állítsuk föl követeléseinket, formulázzuk álláspontunkat. Jöjjünk egyöntetű megállapodásra, hogy ha majd a cselekvésnek az ideje megérkezik, mint egy ember szállhassunk sikra igazaink mellett.

Mik legyenek a mi főbb követeléseink, azt legcélszerűbben állapíthatjuk meg a lex-Berzeviczy fonálán. Sarkalatos megállapodásaink lehetnek a következők:

1. Követeljük a történelmi jogok tiszteletben tartását, az állami gyámkodás visszaszorítását mindazon téreken, amelyekben fontos nemzeti érdekek előterbe állítását nem követelik. Már pedig a katolikus egyházzal szemben nem követelik.

2. Követelnünk kell a tanítói javadalmaszának oly módon való rendezését, hogy a tanító teljesen a fizetésére támaszkodjék. Mellékkeresetekre, nagy szükségét szenvedésre ne legyen ráutalva. Követelnünk kell a tisztviselők XI. fizetési osztályának megfelelő javadalmaszást.

3. Követelnünk kell főleg az *egyenlő mértékkel!* Ne legyen különbség tanító és tanító között. Egyiknek ugyanazon kulturális és nemzeti feladatokat kell megoldania, mint a másiknak; egyiknek a kötelessége époly felelősséggel teljes és fárasztó, mint a másiknak. Miért legyen tehát az ellátásban különbség tanító és tanító között? plane olyan szembenetően igazságtalan különbség, hogy azok részesüljenek kisebb javadalomban

akiknek a felelősége nagyobb, a munkája is terhesebb?

Mert a felekezeti tanító a legtöbb esetben terheesebb munkát végez, mint közös iskolában működő kollégája. A felekezeti tanítók között igen sok az osztatlan iskolai tanító 30–32 heti órával, egy esonó, csak általa teljesíthető társadalmi kötelezettséggel. Nemesak az óraszámra nagyobb, tanítói foglalkozása is jelentékenyen terhesebb neki, próbálta tudja, mit tesz az osztatlan iskolát vezetni kezdetleges, küzdelmes külső viszonyok között), hanem felelősségteljesebb is. A közös iskolai tanító jobbra csak a rábizott osztályért felelős. Csökkenti felelőségének nagyságát az a körülmény is, hogy helyét könnyebben cserélheti (áthelyezés). A felekezeti tanító a legtöbb esetben helyhez van kötve.

Nem mozdulhat. Ott kell megállania helyét, ahova őt a Gondviselés rendelte.

*Egyes nemzedékek jörője fűgy a működését.* Igazságos és méltányos tehát az a kívánság, hogy a felekezeti tanítók állami kollégájukkal legalább is egyenlő elbánásban részesüljenek.

4. Az egyenlő mértékkel mérésnek egy másik követelése az, hogy a kántori jövedelem végrehátra tisztába hozassék. Egbekiáltó igazságtalanság és méltánytalanság, hogy mikor fizetéstől van szó, akkor a kántori díjazás a tanítói fizetésnek kiegészítő része, de mikor a nyugdíjigény megállapítása következik, akkor a kántori fizetés számba nem vehető mellékkereset.

Hát az ilyen eljárásban nyilatkozó csalafintaság méltatlan egy kulturnemzet államhatalmához. Méltatlan önmagában véve is, de még kirívóbbá teszi méltatlanságát az a körülmény, hogy *csak a felekezeti tanítóval szemben érvényesül. Az állami iskolákban működő kántortanító kántori javadalmá sehol sincs betudva a tanítói fizetésbe; az állami tanító 200–600 korona között váltakozó kántori járandósága olyan külön jövedelem, mely a tanítói fizetéssel semmi kapcsolatba nem hozatik.*

A katolikus tanítókra is legkedvezőbb volna a megoldásnak ez a módja. Am, ha a pénzügyi tekintetek útját állják az egyenlő mérték, ily módon való alkalmazásának, annak nincs, nem lehet semmi akadálya, hogy a fizetésbe betudott kántori járandóság a nyugdíjigény megállapításánál számba ne vétessék.

Vagy, vagy. Egyiknek be kell következni a revízió folytán. Különbén a kath. tanítószág méltán erzi magát igazságtalanul háttérbe szorítottának, megrövidítettnek. A kántori járandóság be nem számítása igazságtalanul terheli az alapot is az állami és községi tanítók előnyére. Ugyanis a főntartói díjakat, a 30 filléres járulékot épúgy fizetik a csekély nyugdíjigényű felekezeti, mint a nagy nyugdíjigényű állami tanító után. Tehát az alap jövedelme is igazságtalanul oszlik meg.

Ime ezek a legfőbb követelések, amelyekből nem szabad tágtanunk. *Vátor.*

## Erdődi János.

1844–1904.

Folytatás.)

De nem csak az iskola falain belül, közvetlenül az oktatás módszere érdekli Erdődöt. Az országos tanügyi mozgalmakat, a tanítószág érdekét épen úgy, mint bármely más iskolaügyi kérdést magáévé tett, s ha szükségét látta, kivette az egyik vagy másik forrongó kérdés elintézéséből a részét. S amit itt tett, az mindig maradandó értékű volt.

Ilyen volt az a röpirata, melyet a kath. népiskolák revideált tantervének összehevenyészett első munkálatait bírálva, közreboesátott. Én ismerem legközvetlenebbül ezeknek a munkálatoknak jó és gyöngé oldalait. Azért meglepett, mikor e munkálatok nyomtatásban megjelentek, s fölöttebb elkedvetlenített, midőn egyes újságok egyet-vevő dicséretekkel ismertették azokat. De ma nem tudok elég hálás lenni ezekért a dicséretékért. Ezek izgatták föl Erdődöt kemény röpiratának megírására. S ez vonta maga után a revizionális munkák átdolgozását. S ennek köszönhető, hogy a revizionális bizottságba Erdődi is, Steinberger is, Petrovácz és Mócsy is belékerült.

S hogy nemesak kifogásolni akart, azt láttuk, kik az ő ezen bizottsági közremunkálását figyelemmel kísérhettük. És hogy nem pusztá erőprodukeiók vezettek munkájában, ezt én tudom legjobban, ki a tantervi munkálatoknak előadója voltam. Erdődi eljött a lakásomra; ott majdnem éjjelékig tárgyaltunk, át meg átvevén a munkálat majdnem minden sorát, betűjét. Eközben pontosan megjelöltük az átalakítandó részleteket; keményen körülplajbászolta a semmi áron meg nem változtatandó helyeket; kijelölte egyúttal a külön megvitatandó részleteket is.

Kemény, parancsoló természet. Azt mondták róla, hogy ellentmondást nem tűrt. Hát ez egyszerűen nem igaz. Én tudom legjobban, ki mint egyszerű fiatal tanítócska, ezen éjjeli tárgyalásokban egyes pozíciót megvédeni szerettem volna, de nem mertem vele szemben, hogyan szedte ki belőlem nagy gyöngédséggel nézeteimet, hogyan vitt rá a vitakozásra, s milyen szívesen egyezett bele egyes az ő nézeteivel ellentétes elvek megvalósításába. S másnap épen ezeket a tételeket védelmezte meg legerősebben, mondhatnám, legkeményebben. Ezeknél a helyeknél igazán nem engedett.

Szigorú bíráló volt. Azt mondták, hogy senki el nem ösmert. Hát erre csak egy esetet mondok el. Mikoriban a gazdasági fiú- és leány ismétlőiskolák tantervét hoztam föl a Tanács ülésére, valaki, vagy valakik feltűzelték ellenem. Úgy látszik, az illetőknek az lehetett a céljuk, hogy előadómunkálatom egyszerűen visszavetessék. Erdődi szokott őszinteségével és kemény modorával jött hozzám és kérte a munkálatot. Én átadtam. Olvasni kezd, azután hirtelen felém fordul: «Atnézte ezt valaki?» — kérdi. — «Igen, Petrovácz» —

feletem. «Akkor én tovább nem olvasom. Akkor ez jó. Akkor ehhez már ne nyuljon senki» — mondotta szaporán és indulatosan.

Azt mondták: rideg ember. Tessenek bárkinek általánymányozni a tanítói nyugdíjtörvény módosítására vonatkozó előterjesztést, melyet egyik regébbi tanácsülésünkön adott elő és védelmezett. Ebben a nagy praktikus és realis számvetés mellett a legmelegebb szív dobogása lüktet az özvegyek és az árvák érdekeinek körülbástyázásával. Báresak ezt a részletet figyelembe vennék a változtatásra illetékes tényezők!

Nem a bensejében volt ő hibás, hanem a külsőjében volt kemény. De hát aki oly küzdelmek arán tudta pozícióját elnyerni, akinek élete fennmaradása olyan sziklafejtő erőfeszítést kívánt, az az edeskes finomságot bizony nem bírta elsajjítani. És a legtöbb igazán erős ember modora bizony kemény.

De jól különböztesünk. Az ő modora merőben ellentétes azoknak a jellemtelen, érdekhajhász törtetőknak a modorával, kik lefele zsarnokok, de fölfelé talpnyaló szolgák. Erdődi fönt és lent egyforma volt. Ha lehet, a kismemberrel simább volt, mint a naggyal.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy Erdődi durva, megközelíthetetlen ember volt. Nem. Ő nézeteit mindenkivel szemben keresetlen formában, röviden és határozottan megmondotta. Ha vitába elegedett, mindig gyorsuló beszéde erősebb is lett egyszerűsége. Ez nem gorombaság, durvaság, hanem az igazság szeretete, bátor érvényesítése és egy adag idegesség. Ami halálát is okozta.

A tudományos vitákban az ötleteket ki nem állhatta; az elmélkedés nélkül és kevés tudásból fakadó, értéktelen nézeteket nem szerette. Ezt meg is mondta azoknak, kik ilyenekkel tetszelegtek és e nézeteket kemény, de igaz jelzőjükkal is illette.

Ezért és az ilyenek terjeszthették Erdődi jellemére árnyat vehető megjegyzéseiket s ezért vált kötelességemmé, hogy őt e tekintetben igaz színeben mutassam be.

Ez a nagy elme, ez az erős jellem, ez a törhetetlen akarat tört meg hatvan éves korában az élet küzdelmei alatt. Az a kassai sirhalom, mely Erdődöt zárja magába, nemesak a mi, a Kath. Tanügyi Tanács szívéét tartja fogva; hazánk kath. népoktatásügyének egyik legnagyobb bajnokát takarva, a hazai kath. népoktatásügy összes képviselőinek közös imája, lengi körül azt az egyszerű sirhalmot. Sőt az egész magyar népoktatásügy egyik legnagyobb alakja nyugosza ott örök álmát. Mert bármennyire kiéleltették is az újabb időben a tanító és tanító közötti különbséget: Erdődi oly magasra emelkedett a normális emberek fölé, hogy őt mindenki látta, nagyságát mindenkinek észre kellett vennie; s akiben magyar szív dobog, lehetetlen, hogy ne örült volna azon, hogy a magyar faj ilyen nagy embert termel, ilyen nagy embert tisztel és követ.

És amíg nekünk katolikusoknak ez az általa-

nos érvényesülés, elismertetés jól esik, s önértékünket erősen emeli, hogy a nagyok között is ily tekintélyes pedagógus első sorban és szorosabban éppen közülünk való — addig, sűrjára tekintvén, az elmúltával ért veszteséget is sokszorosán érezzük, fájdalomunk szíveinket erősebben marcangolja.

De az elhíttelt mag és nagy példája továbbra is él és termékenyíti a szíveket és elméket.

És ez az elhíttelt mag és az ő nagy példája hazánk keresztény szellemű nemzeti nevelését fogja erősíteni, előbbre vinni. Ebben fog ő igazán nagy időt élni, s ebben fekszik nagyarányú, eredményekben gazdag életének igazi értéke és áldados hatása.

Kalocsá.

*Dreiszigler Ferenc.*

### «Szeretet» a nevelésben.

Mi teszi szent vallásunkat főségessé? Min alapszik a családi boldogság? Mi emeli föl a tanítót és teszi sikeressé nevelői ténykedését? Mi által tölténé be az emberiség az Isten által számára rendelt léteét? Mi biztosítaná lelki üdvösségét? Mindezen kérdésekre egy felelet van: a «szeretet».

A nagyravágyás, az önzés és vallástalanság korszakában, mely fájdalom, az annyira hangoztatott haladás mellett oly nagy hódításokat tesz, nagyon különösen hangzik ez a szó: «szeretet».

Vizsgáljuk csak a családot, az iskolát és a társadalmat, mit tapasztalunk? Sivár, jellemtelen, kapzsi, könyörtelen, nyers, elégedetlen, gyűlölettől áthatott, közönyös és élvezeteket hajhászó lelkeket, kik a nemes tettekért hevülni nem tudnak és hivatásukat fogyatékosan töltik be.

Ezen erkölcsi sülyedés, mely a vallástalanságot annyira dédelgeti, meglátszik úgy a társadalmi, valamint az állami intézményeken is, melyekben a «szeretet» eszméjét, kultuszát hiába keressük.

A nagymérvű (!?) civilizációt, mely a legszerűnyebb kunyhókat is hatalmába kerítette, erkölcsi elvadáslás jellemzi.

Hol vannak a részvételtől áthatott szívek, kiket a nyomorult, az éhező jajkiáltása megindítana s eszükbe juttatná: ez embertársam, segítsek rajta. Szent hitünk produkál ugyan ilyen jellemeket is, de hát az emberiség nagy társadalmá megmozdul-e, veszi-e pártfogásába az elhagyottakat?

Hol vannak azok a szívek, kiket nagyjaink önfömláldozó és dicső tettei megindítanak és buzdítanak?

Lépten-nyomon halljuk ugyan emlegetni a hazafiságot s dicsőíteni azok emlékét, kik hivatásukat oly magasztosan betöltötték, hanem ez nem az igazi lelkesedés, mert erre a sivár szívek nem képesek, ezek csak üres frázisok, melyek nyom nélkül elhangzanak.

Hány olyan család van, amelyben föltalálható az odaadó szeretetet, mely a legszerűnyebb

viszonyok közt melegekedést szül és a száraz kenyeret is megédesíti?

A bésztalítás napról-napra terjed és a lelketlen anyák száma feltűnően szaporodik.

Azonban az iskola sem ápolja eléggé a szeretetet. A «modern» kor szelleme, mely csak rombolni tud, már arra is kivetette halóját. A tantervvel meg van metelyezve, tudományosság, anakronizmus, merevség és felületesség jellemzi azt. Az iskola inkább tanít, mint nevel. A tanítók nagy részét semmi eszményi cél nem hevíti. Fontos hivatásukat pusztán kenyérkeresetté alacsonyították.

Ez az alkadozó helyzet, homályos színekkel cselelve.

Hová fog ez a rohamos süllyedés — más néven «civilizáció» (?) — vezetni?

Elgondolhatjuk.

A jövő semmi jóval nem biztat.

Boldog emlékü Mócsy Antal képviselő, open a kultuszvita alkalmával kimondta azt a sokat jelentő szót: vissza az Istenhez! Igen is, hadd tisztuljon ki a szivekből a vetkes egoizmus, részvetlenség, elhajlászat és nagyravagyás, hadd foglalja el helyét a szeretet, mely átalakítja az emberiség érzelmeit, gondolatait és tetteit s biztosítja számára a boldogságot!

E célt egyedül a szeretethez való neveléssel érhetni el.

Ezt kell hirdetni a templomban, az iskolában, a társadalomban, a sajtóban és mindenütt, hogy megakadályozzuk az erkölcsök elvadását.

A szeretet teremti meg a szelíd, a türelmes, a részvevő, elégedett és nemesért hevülő sziveket. Csak ilyenek képesek Istennek tetsző tetteket elkövetni.

A család, hol a tagok szeretetben élnek egymással, a legnagyobb szegénység közepette sem rugódnak, nem atkozódik és nem esik kétségbe, hanem belenyugszik sorsába, mert belátja, hogy ez az Istenről rendeltetett számára. Bizik, remél és türelemmel viseli az élet keresztjét, mert él benne a hit, hogy földi szenvedéseitért kárpótlást fog találni az Istennél.

Mily szerencsés a gyermek, ki ilyen viszonyok közt neveltetik! Ennek szívéből Isten féltelme, a felebaráti szeretet, a kötelességérzet és sorsával való megnyugvás nem hiányzik.

Hát Isten, hogy a «fölvilágosodott» században akad elég család, mely a szeretetet ápolja. A legnagyobb kontingenst a szegényebb sorsúak szolgáltatják.

Itt az anya odaadó gonddal és önfeláldozással ápolja a kisdedet. Örömet lel, ha az egészségesen fejlődik s büszkén emesztí, ha az nyugtalan, vagy beteg. Később sem hanyagolja el; vallásosságot olt szívébe, mivel talizmánt ad a jövő küzdelmekhez. Ily családoktól a legjobb «anyagot» kapja az iskola.

Mily más a kép oly családnál, hol az anya csak megszüli a gyermeket, azután a dajkára bizza. A kicsike nélkülözi a gyöngédséget, az

igazi szeretetet, mert bár a dajka bevezeti s csöklogatja, ezt nem teszi benső szeretetből, hanem pénzért. Ily gyermek anyjától elütő természetet örököl — ha ugyan jó az. S miután a dajkák rendszeren bukott nőkből kerülnek ki, ezektől semmi jót nem sajátíthatnak el a gyermekek.

A dajka által nevelt gyermek nélkülözi az igazi anyát, mert ha csöklogatja is a szülője, az nem az igazi anyai érzés kifolyása. Ez csak olyan szív-ből fakadhat, mely éjjeleken át virraszt, a kicsike legkisebb neszére figyel, örökdió alma fölött és táplálja őt.

Az mi gyermekek nagy részét dajkák nevelik föl. Ezen körök nevelési módszere a legkínzóbb. A legtöbb hibát és kinövést ez termi meg, melyek ellen az iskola vagy semmi, vagy csak kevés sikerrel küzd.

A szülőknek rendszeren nagyravagyó terveik vannak és e szellemben nevelik gyermeküket. Kényeztetik, kedvében járnak, mindent megengednek neki, szépen öltöztetik. Kerjen bármint, legnagyobb készséggel szolgálnak neki, megvetőleg nyilatkoznak előtte a szegénysorsú gyermekekről s szigorúan tiltják, hogy ilyenekhez szót szóljon. Jelenlétében vendégeket fogadnak, társaságokba, színházakba viszik, kedvéért házimulatságokat rendeznek stb. Csoda-e, hogy az így nevelt gyermek szívében nem vernek gyökeret a nemes érzelmek, hogy elfásul, hogy korán megvéniül s hogy a szülők majomszereteté a legnagyobb hálatlansággal fizeti. A járdataposók, az öngyilkosok és a sikkasztók az ilyenekből kerülnek ki.

Sok gyermek megint nagyon szerencsétlen körülmények közt fejlődik. Míg esetemő, anyja ugyan ápolja, azonban a megélhetés nehézségéi miatt nagyon befolyásolják gyermeke iránti szeretetét. A családapa nem egyszer nyers, durva, részeges s elégedetlen. A kínos családi jelenetek napirenden vannak s ilyenkor nem egy atók száll a kicsike fejére. Isten kegyelméből lábára áll az s azontúl nem igen törődnek vele. Magára van hagyatva, minős nevelője, ki irányt szabna érzelmeinek, csakhamar kifejlődnek szívében a fattyúhajtások. Mi jót várhat ily gyermekektől az iskola? Hogy mennyi baj van ezekkel, bizonyára tudja a t. olvasó. Valóságos metelyhíntők, kiknek nyomában romlottság jár. Megjavítani őket csak a tapintatos és hivatott nevelő volna képes — ha ugyan célt ér — de mennyi fáradtsággal és körültekintéssel jár az. Azután, ki kezkesedik tartós javulásról?

Számtalan gyermek szülőháza a legnagyobb erkölcsi romlottság tanyája. Ezekben a gyermeket maguk az anyák rontják.

Mindenféle hangoztatják, hogy a szülői ház rosszul neveli a gyermekeket.

Ki csodálkoznék azon, ha meggondolja, hogy a szülők — csekély kivétellel — nem készültek a nevelői pályára és így a fontos hivatásukat, mely annyi felelősséggel jár s melynek oly nagy következményei vannak, távolról sem ismerik.

Ahány család, annyiféle nevelési módszer.

Sok családban nem hiányzik ugyan a szeretet, hanem azt rendszeren túlhajtják. Azután semmi összhang és semmi következetesség nincs a szülők nevelési módszerében. Az anya engedékenyebb, mint az apa, nem egyszer szó nélkül hagyja gyermeke hibáit, sőt palástolja azokat, melyeket az apa szigorúan büntetne. Hányszor veszekedés tárgya a gyermek, ki azután ahhoz vonzódik, aki kedvez neki, mi által nagyon meg van ingatva a szülők iránti szeretet.

Sok szülő a legkisebb hibaért durva bánásmódban — szidás, verés — részesíti gyermekét a helyett, hogy szelidséggel párosult szigorúsággal, példával és szoktatással mozdítana elő az erkölcsi kifejlődését. A gyermek a sok verés következtében maga is eldurvul, közönyös, érzéketlen, önfejű, engedetlen és goromba lesz, ki fektelésében nem egyszer kezet emel szüleiére és veszekszik velük. A szeretet és tisztelet végkép kiázik szívéből.

Tanító.

(Folytatása következik.)

## HIVATALOS KÖZLÉSEK.

**Pályázati hirdetés.** A szombathelyegyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület segítőosztályának igazgatósága a folyó 1904—1905. iskolaévre öt (5) egyenkint százegyszáz (100—100) koronás ösztöndíjra pályázatot hirdet. Föltételek: Pályázhatnak mindazon szombathelyegyházmegyei róm. kath. tanítóegyesületi tagok, kik egyesületünk segítőosztályának 1903. évi december 31-ig alapítótagjaivá lettek s alapítótársági díjaikat (50 kor.) megfizették, vagy akik a fentemlített határnapig mint rendes tagok beléptek a segítőosztályba s tagdíjaikat (3 kor.) évenként rendszeresen befizették s az előző években a szombathelyegyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület «Szombathelyi Tanítók Háza» alapjának javára befizetett tagdíjaik a fentebb említett 3 koronával együtt 15 koronát tesznek ki. Ösztöndíjban részesülhetnek a fentemlített pályázatra jogosított szülők azon fiú- és leánygyermekei, kik tanítóképzőt, bármelyik egyetemet, felső szakiskolát, a gimnázium és reáliskola felsőbb (5—8.) osztályait és a felső kereskedelmi iskolát látogatják. Amennyiben ilyen tanulók szülei nem pályáznak, a gimnázium és reáliskola alsóbb (1—4.) osztályába vagy a polgári iskolába járó tanulók is részesülhetnek ösztöndíjban. A kérvényben feltüntetendő az a körülmény is, vajjon a pályázók gyermekei részesülnek-e egyéb ösztöndíjban vagy segélyezésben, továbbá, hogy pályáznak hány gyermeke van, kik szülei ellátásban részesülnek: végül az is, hogy a pályázó szülők állomása mily jövedelemmel (díjlevél összege) van összekötve? Az iskolások elnökeivel vagy az iskolaigazgatóval alárt pályázati kérvények 1905. évi március hó 15-ig Szabó Károly püspöki elemi iskolai igazgatóhoz küldendők be. Később érkező kérvények nem vétetnek figyelembe. A kérvényhez az 1. félévi iskolai bizonyítványok, értesítők csatolandók. *Figyelemre méltó azok a hátralsók, kiknek gyermekei a múlt iskolai évben ösztöndíjban részesültek, hogy kérvényüket megújítsák, mert a segítőosztály alapszabályának 11. §-a értelmében az ösztöndíj csak egy iskolaévre szavataltik meg.* Szombathely a segítőosztály igazgatóságának 1905. évi február hó 15-én tartott üléséből. A segítőosztály igazgatósága.

## IRODALOM.

**Hét új népiratka.** A Szent-István-Társulat kiadásában újabb ismét hét népiratka jelent meg. «Nem csalatkozott az Istenben.» (208. sz.) Irta Murai. Egy árván maradt

leány megható története, akit, miután jöveje és nevelőanyja meghal, a kertész pedig, aki elveszi, szerencsétlenül jár, újabb erős megpróbáltatás elé állít a Gondviselés; de megmarad erős hitében és bizalmában, mely végre boldogsággal jutalmazza. Ára 8 fillér. — «X. Pius pápa élete.» (209. sz.) Irta Arácsy János. A nép számára röviden, világosan, világosan írt életrajz. Ára 12 fillér. — «Értsük meg egymást.» (210. sz.) Jótanácsok magyar testvéreinkhez. Irta Vágásy Gyula. Ez a szocialistáktól hirdetett tévianoknak és hamis ígéreteknek könnyen fölfogható cáfolata. E füzet terjesztésére különösen figyelmeztetjük a lelkészeket. Ára 12 fillér. — «Árva Gergely.» (211. sz.) Elbeszélés. Irta Ember György. Jó magyaros történet, melyben egy tanítóknak hasznos eszelekvése van rajzolva, aki az elmaradt, erkölcsihibák megromlott falut egészen újjáalakítja. A romlottság közepette becsületesnek maradt szegény Árva Gergelyt oktatásával ő képezi ki derék, ügyes emberré s több akadályon keresztül megszerzi neki lelki boldogságát is. Meséje érdekes, alakjainak jellemrajza sikerült, előadása folyékony, színes, magyaros. Ára 30 fillér. — «A szepőlteni fogantatás ünnepe.» (212. sz.) Irta Virág Ferenc. Ez a kis füzet a szepőlteni fogantatás dogmájának jubileuma alkalmából készült. Történetileg kimutatja, hogy a szepőlteni fogantatásban való hit ősrégi, hazánkban is ősi tisztelet tárgya, aminek bizonyosságai az ennek tiszteletére nevezett templomok, melyek közül többeket felsorol. Bizonyosságai továbbá a megmaradt Mária-énekek, melyek közt egy XIV. századbéli is olyannak festi a bold. Szüzet, akit szepőlteni fogantatás bűnt nem lelünk. Az idén kedves alkalmi ajándéka lehet a nép gyermekeinek. A füzet ára csak 6 fillér. — «Egy imádságokönyv története» és a «Vak leány», esodás történet. Irta Reim Lajos. Az előbbi versben írt elbeszélés. Mind a kettőnek erős erkölcsi érzés az alapja: a hit szükségessége fejtegetésének tárgya. Ára 10 fillér. — «A bűnbánó fiú.» Karácsonyi pásztorjáték. Irta Hercegh Péter. Kevés személyvel könnyen előadható csinos pásztorjáték, mellyel a Szent-István-Társulat által kiadott pásztorjátékok sorához új gyöngyszem fűződik. Ára 10 fillér. Megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében: Budapest, IV., Kecksméti-u. 2. sz.

## VEGYESEK.

**Kath. képzők all. kepezdei igazgatók szakfelügyelete alatt.** Lapunk zartakor értesültünk arról a rendeletről, mellyel Berzevicsy miniszter az összes képzőkhöz szakfelügyelőket nevezett ki. Az utasítás még nem jelent meg s így nem tudtunk bepillantani a szakfelügyelőik tulajdonképeni jogkörébe. Mindenesetre ébren leszünk, hogy képzőink függetlenségét s tanáraink önértetét esetleg bántó intézkedésekre annak rendje és módja szerint kellő időben rámutassunk. Így mindjárt a kinevezett szakfelügyelők reánk azt a benyomást teszik, mintha a kath. képzőket a miniszter az állami képzők igazgatóinak szakfelügyelete alá helyezné. Ez bántja a kath. képzők tanárainak önértetét. Ezt képzőtanáraink el nem szenvedhetik. Jövő számban foglalkozni fogunk az egész rendellel a maga érdeme szerint.

**Nem mind arany, ami fénylik.** A Nemzeti Iskolában egy állami iskoláról ezeket olvassuk: «A N. L.»-ja nagy hangon hirdeti és dicséri az állam áldozatkésztségét, mellyel a más jellegű iskolafenntartóknak követendő példát szolgáltatni óhajt. Csakhogy míg a «N. L.»-ja horti prédikál, addig a kevermési állami iskola vizet iszik és vízben uszik. Hóolvadáskor, esős napokon alkalmunk van akár a vizeses, akár az állóvíz fogalmát bent a tanteremben természetes módon szemléltetni. Nem hiszem, hogy legyen állami épület, amely ilyen karban tartatnék, mint a kevermési (rég) állami iskola épülete. Az átázott padlás repedezik, összeomlással fenyeget. Az épület renoválására a miniszterium adott ugyan segélyt, de azt nagykegyesen vissza is vonta. Míg a régi iskolaépület fölött az enyészet mond ítéletet, addig az alig hároméves iskolaépület egy részét: az igazgatói lakót máris habok mossák. Udvarának esatornázása kritikán aluli, mert annak elkészítésére

gomi egyáltalán nem foghatótt s rendbehozására talán megfontolás sem történt. Felszólalásom által kötelességet vélek teljesíteni: bálha sikerül az épületek jó karban való tartására az illető körök figyelmét felhívni s ez által az állami vagyoni idegényi pusztulását megakadályozni. (B. K. 13)

**A Közoktatásügyi Tanács új tagjai.** A közoktatásügyi miniszter, Szecser Lajos székelyvárosi elemi népiskola igazgatóját az Országos Közoktatási Tanácsba 1905. évi január hó 1-től kezdődőleg, az 1904. évi október hó 1-én kezdődött öt évi időszakra határozott tartamára előadó tanácsossá; *Közma* László debreceni árvaházi igazgatót és az állami elemi tanítók országos egyesületének elnökét, valamint *Tudár* Károly székelyvárosi elemi népiskola igazgatóját a fent jelzett időtől kezdődőleg és annak tartamára az Országos Közoktatásügyi Tanács tagjaivá kinevezte. Mi úgy tudjuk, hogy a 24 ezer fős tanítói körök közül egyetlenegy sem tagja a Közoktatásügyi Tanácsnak; talán a magyar tanügyre hasznos és szükséges volna, hogy ezek közül is legyen egy-két tag a tanácsban. Ideje volna, hogy erről gondoskodjunk az illetékes határozat.

**Gyászbir.** *Waldner* Antal gör. kath. kántortanító rövid szolgálat után életének 49. ik. boldog házasságának 21. ik. évében, a halálkötők szentségének ajtatás feltétele után, jelőle év február hó 11-én visszaadta lelket Teremtőjének. Legyen emléke örök, nyugalma áldott!

**Gyermekeklődés.** A liptókiispályai gör. kath. elemi iskola tanítói tanácsának vezetésével 1905. évi február hó 5-én a gör. kath. iskola 50 éves fennállásának emlékére az iskolahelyiségben szemelődést rendeztek. Az előadás tisztá jövedelme a szegény tanulók iskolai könyvek beszerzésére fordították. Az ünnepély műsora volt: 1. «Isten áldd meg a magyart!» Kólesey Ferencről. Énekelte a tanuló ifjúság. 2. «Harmadik év mulva» Irta Maszlaghy Ferenc. Dramatizálta a fővonalában magyarul. 3. Párbeszéd, előadta: (1) «Tudós» — (2) «Betty József, Adós» — (3) «Kurttyk Lajos» — (4) «Ne hadd magad magyar ember» költemény. Irta: Gr. Zólyom Géza. Szavalták: Köllár István. 5. «Talpra magyar!» Énekelte a tanuló ifjúság.

## Szerkesztői üzenetek.

**F. A.** Beérkezett. Jónni fog. — **S. F.** Beérkezett. Felhasználjuk. — **H. B.** Az említett osztalékmértéket legbiztosabban az illetékes egyházi feletteség iródjától kaphatja meg. Mi nem juthatunk hozzá. — **B. T.** Mindazt a pléb. iskolaszéki elnök ur saját hatáskörében elintézheti. **Sz. L.** A díjlevélben vállalt kötelezettségek határozák meg eljárását s miután most ezen kötelezettségek egyikét nem tudja teljesíteni, világos dolog, hogy az iskolaszék valamely módon kell, hogy rendezze a dolgot. — **V-r.** Jónni fog. Köszönet. — **H. J.** A földeket telekkönyveztesse az iskolai alap javára. Az eladott földek értéke, ha azok az iskoladape voltak, mint külön alap kezelendő és jövedelme a tanítói illet. mert ő volt a földek használatozója. r. Megilleti s így kérheti. — **Cs. R.** A tudósítást nem csatolta a levélhez. — **B. F.** Levél ment. — **E. F.** Beérkezett. Felhasználjuk. — **B. V.** Az említett ügyben eljárnak. — **S. S.** A kérdést napirenden tartjuk. Jónni fog. — **V. I.** Igen, elküldetjük. Üdvözet. — **F. J.** Köszönetülük.

Felölös szerkesztő: **Ember Károly.**

## PÁLYÁZATOK.

### Sztergomi érseki megye.

A **csolnoki** (Sztergom m.) gör. kath. iskolánál egy osztálytanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalom: 800 kor. fizetés, egy szoba és konyhából álló lakás. Tanulv.: magyar-német. Kötelesség: egy osztály önálló

vezetése, a kántoriakban segédkezni. Pályázati határidő: *március 6.* Okleveles feltanítók kérvényeiket a *plébánia hivatalhoz* küldjék. Az állás azonnal elfoglalando. 92 1-1

**Vagszardahely** (Pozsony m.) gör. kath. iskolánál egy tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalom: tanítói fizetés államsegéllyel 800 korona havonkénti elegendes részletekben az államtól járó esetleges ötödéves korpóllékkal. Kötelmei: a rendes tankötelesek s az ismétlődő iskolások oktatása az egyik osztályban. A kántori teendőkben jártassággal bírók előnyben részesülnek és szép mellékjövdelemre számíthatnak. A folyamodvány *március 4-ig* alulírottához küldendő. *Wojtek József* plébános, isk. sz. elnök. 96a 1-1

**Vagszardahely** (Pozsony m.) gör. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Lakása két szoba, kamra, pince és istálló. Fizetése: 1. Községtől 420 korona havi elegendes részletekben. 2. 500 magyar hold szántóföld, ennek munkaváltása fejében 70 koronát kap. 3. Rozs-járandóság, párberváltás fejében 240 kor. 4. Harangjóságért 54 kor. 5. Faváltság fejében 10 kor. 6. Logeltetési jog 3 drb szarvasmarhára 12 kor. 7. Armentesítő társulat által fizetett korpóllék után 14 kor. 8. Patvián-féle alapítványból 9 kor. 9. Misk. kollektá és offeratoriumokból 50 kor. 10. Stóla 60 kor. Tannyelv magyar-tót. Mindazok, kik az állást elnyerni óhajtják, kellőleg felszerelt folyamodvényeiket *március 4-ig* alulírottához küldjék be. A választás március 5-én lesz. A személyesen megjelenők előnyben részesülnek. Az állás választás után azonnal elfoglalando. *Wojtek József* pléb. isk. sz. elnök. 96b 1-1

### Egri érseki megye

A **galvácsi** gör. kath. tanítói állomásra újból *márc. 6-ig* pályázat hirdettetik. Jövedelme: 16 kat. hold szántóföld egy tagban és a község legelőjén 6 drb marhára legeltetési jog. A föld jelenleg bérbe van kiadva 100 koronáért (egyszáz). Tandíjból. 250 korona a mindennapi iskolásoktól. Az ismétlősök (10-12) egy-egy koronát fizetnek. Nyolc köből rozs. Tüzifa a tanítói részére 12 méter, az iskola fűtésére 8 m. behordva. Kertje nines, de a templom melletti térség zöldséges kertnek használható. Lakása két szoba, konyha, éléstár és egy istálló. Államsegély címén 320 korona. Kötelessége a rendes tanításon kívül, ünnepek és vasárnap délutáni litania elvégzése. Orgona nines. Szendrő *Kremjanszky István* esp. plébános. 95 1-1

### Besztercebányai egyházmegye.

A **loperi** (Zólyom m.) gör. kath. kántortanítói állomásra pályázat nyitattik. Jövedelme: a hitközségtől 590 kor. erdőkinestártól 140 kor., stólaris jövedelem 220 kor., 35 méter tüzifa, három hold szántó használatozó, lakás kerttel. Véglegesítésre csak azon pályázók számíthatnak, kik eddigelé mint rendes tanítók működtek. Kellően felszerelt, helyes és a nagytekintetű m. kir. Erdőigazgatósághoz Besztercebányán címzett folyamodványok *1905. március 22-ig* az alulírottához küldendők. *Garam-Szent-Miklós* (u. p. Zólyom-Szent-András), *Gáspár Ferenc*, egyházkertületi tanfelügyelő. 93 1-1

### Csanádi egyházmegye.

A **mezökövesházi** gör. kath. kántori állás megüresedvén, arra pályázat hirdettetik a következő feltételek mellett: megkívántatik jó zeneismeret és az egyházi énekekben, valamint a gregoriánumban való teljes jártasság, amit kántori vagy kántortanítói oklevéllel kell igazolni. Fizetése: 1. 800 korona készpénz, havi részletekben a hitközségi pénztárból kiifizetve. 2. 4 kis hold (1100 öölös) szántóföld használatozó. 3. Egy vagyon tüzifa, melyből egy ölet az egyházigazdónoki munkaszoba fűtésére kell átadni és amely fa 1905. évi okt. elsőől kezdődőleg folyósíttatik. 4. 3 szoba, 1 konyha, éléstár és melléképülethöz álló természetbeni lakás a hozzátartozó kerttel. 5. A hitközségi választmány által megállapított stóla-jövedelemből áll, mely utóbbi a hitközségi jegyzőmel meglehető. A kérvények a hitközségi választmányhoz

éme. Főtisztelendő *Róza József* esperes plébános, hitközségi elnökhöz 1. évi *április 3-án* délután 5 óráig beküldendők, a megfelelő bélyeggel és okmánnyal ellátva, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek. Megjegyeztetik, hogy a próbaéneklés április 4-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni, amelyre a pályázók személyesen tartoznak megjelenni; továbbá ha esetleg nőtlen választatnak meg, úgy köteles egy év alatt megnősülni. 89 2-2

#### Győri püspöki megye.

A sopron-kisújfalusi róm. kath. iskolaszék, a kisújfalusi róm. kath. filiális iskola kántortanítói állására pályázatot hirdet. Javadalmazás: 1. Szabad lakás 2 szoba, 1 konyha, 1 kamara azonfelül 1 istálló. 2. Ingatlanban: 1200 öf. legelő és 600 öf. rét; tiszta jövedelem: 8 kor. 40 fill. 3. Terményekben: 16 mérő rozs a 7 kor. 112 kor., 1 mérő zab 3 kor. 20 fill., 1 öl tüzelőfa 12 kor. 4. Készpénz: 20 gazdától, fejenként 2 kor. 88 fill. 57 kor. 60 fill., 20 zsellértől fejenként 1 kor. 44 fill. 28 kor. 80 fill., tandíj hétköznapi iskolásoktól 144 kor., a községtől az ismétlődő iskola megtartásáért 30 kor., a kultuszközségtől 70 kor., államszolgálat 320 kor., stóla-jövedelem s a templompénztárból 14 kor. össz. 800 kor. Azonfelül a hétköznapi iskolások mindenegykétől 1 öl tüzelőfa. Kötelmei: a gyermekek s az ismétlődők oktatása s a fölmerülő kántori teendők végzése. A magyar nyelven kívül szükséges még a német nyelv teljes ismerete szóban és írásban; azonkívül az egyházi zene és ének terén való jártasság. Személyes megjelenés kívánatos s óhajtatik. Az állás a választás után azonnal elfoglalandó. Pályázati határidő 1. évi *március hó 4-ig* bezárólag. A folyamodványok a sopron-szentmártoni ker. esperes-tanfelügyelői vagy a veperdi plébániahivatalnál nyújtandók be, ahol a díjlevél is bármikor betekinthető. Sopron-Kisújfalu, a róm. kath. iskolaszéknek 1905. évi február hó 10-én tartott üléséből. *Mariska Ferenc* veperdi pléb. iszkész. elnök. 94 1-1

#### Rozsnyói püspöki megye.

Gömörvárosra magyar-tót kath. kántor kerestetik. Fizetése 400 korona, kétszobás lakás. Tűzifa. Föld és rét. Nyugalmozottaknak alkalmas állomás. Bizonyítványokkal fűszertelt kérvények *március 10-ig plébániahivatalhoz* Gömörvárosra terjesztendők. 86 2-2

#### Székesfehérvári egyházmegye.

Bakonykúti kántortanítói állásra *márc. 9-iki* terminussal újabb pályázat hirdetettik a Népevelő 8. számában közzétett feltételekkel. 99 1-1

#### Szombathelyi egyházmegye.

Lemondás következtében megürlt róm. kath. szentpéterfalvi osztálytanítói állásra pályázhatni. Fizetése évi 700 korona, havi előleges részletekben; butorozott lakás, fűtés. Tanítási nyelv magyar-horvát. Határidő *március 5.* Az állomás azonnal elfoglalandó. Róm. kath. iskolaszék Szentpéterfalvi. posta Monyorókerék, Vas vármegyében. 91 1-1

Pályázótelemek. I. A «Tata-Kisbér vidéki róm. kath. néptanítók Egyesületének» választmánya a következő pályázótelemeket tűzte ki: 1. Mily eszközökkel lehetne körünk erkölcsi hanyatlásának gátat vetni? Pályadíj: 40 kor. 2. Szabadon választható gyakorlati tétel. Pályadíj: 20 kor. Pályázhatnak az egyesület rendes tagjai. Az idegen kézzel írt és jellegű levélkével ellátott pályamunkák 1905. július 1-ig Esztergályos József elnökhöz Moesa küldendők. A választmány megbízásából Szabó Bertalan e. főjegyző.

II. Vitatétel A Tata-Kisbér vidéki róm. kath. néptanítók egyesületének választmánya — mindkét kör részére — a következő vitatételt tűzte ki: *Iskolai ünnepek.* A vitatétel a körök minden rendes tagja köteles a tavaszi körülmények kidolgozni. A választmány megbízásából Szabó Bertalan e. főjegyző. 90 1-1

«Orgona Hangok» 1024 lapon 900 ének. Megrendelhető *Molnár József* kántornál Kunszentmiklóson. Ára 3 korona 50 fillér. 98 1-1

## 24 eredeti dallamos praeludium

utalványon rendelve csak 1.50 kor.  
utánvételes rendelés 55 fillérrel többé  
kerül.

Szeged 6. Zámbo Károly kántor.

74 3-5

Legjobb népiskolai daloskönyv a „KIS MUZSIKUS”. 100 gyönyörű magyar népdal, két szölamra, iskolai szöveggel. I. füzet 65 fillér, II. füzet 80 fillér, együttes „Szöveggönyv” 40 fillér. — Utalványon rendelhető:

JÓSVAY GÁBOR, kántortanító  
Poroszló, Heves megye. 79 3-3

## Régi szőlők pótlására

legalkalmasabb 2 éves gyökerű zöldoltvány ára legjobb fajokban, **kitűnő minőségben** 180 korona ezrenként, telepítésre gyökeres zöldoltvány 160 korona, sima zöldoltvány 90 K-ért kapható **Székelytelepen, Gyöngyösön.**

97 1-3

## Orgonaépítési műintézet.

## Rieger Testvérek

villamosgépekkel berendezett cs. és kir.  
udvari orgonagyára

Budapest, VII., Garay-utca 48.



cs. és kir. udvari szállítók, a **Szentisr** lovagja, a **Ferenc József**-rend lovagja.

A **parisi és bécsi** világhírlapokon stb. helyről kitüntetve.

Legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett kiváló tiszta legújabb csőrendszerint (pneumatikai) tartós, nemes hangú orgonákat szállít. 30 év óta 980 orgonát szállított. Mindennemű orgonajavításokat és hangolásokat a legmerészelebb árban és lelkiismeretes pontossággal teljesít. Orgona jokrban tartása merészelebb árban elvállaltatik. Tervezetek és rajzok kívánatra díjtalanul.

# A nagybőjti időszakra ajánlatnak

==== a következő kiadványok ====



## Ima- és ájtatossági könyvek.

Dreher Tivadár. Gyónási könyvecske kálv. és imák számára. Könyv. .... 26	Tárkányi B. József. Szomorúak vigasztalója. Imádságos- és énekeskönyv a hiettáladalmu Szűzanya tiszteletére. Hatodik kiadás. Az egy-orséki hatóság jóváhagyásával. Könyv. .... 60
Gyakorlások. Szent keresztút és más ájtatossági. — Krisztus Jézus kinszövevényeinek és haláljáról. III. kiadás. Könyv. .... 20	

Officium Divinum. Kálv. a keresztény kálv. és magán- és nyilvános istentiszteletre. Magyar és latin szöveggel. II. átdolgozott kiadás. Füzve. .... 4	Officium Hebdomadae Sanctae. Nagyhét szertartások. Magyar és latin szöveggel. Füzve. .... 2.40
Egész angyalvaszonkötés. .... 6	Egész angyalvaszonkötés. .... 3.20
Egész bírkötés vörösmetszőssel. .... 7	Egész bírkötés vörösmetszőssel. .... 4.40
Egész aranykötés. .... 8	Egész bírkötés aranykötéssel. .... 5.20
Chagrinkötés aranykötéssel. .... 10	Chagrinkötés aranykötéssel. .... 7
Egész finom borjuborkötés. .... 14	Egész finom borjuborkötés. .... 8

A kettő egyben. Füzve 6.40, egész angyalvaszonkötés 8.—, egész bírkötés vörösmetszőssel 9.—, egész bírkötés aranykötéssel 10.—, chagrinkötés aranykötéssel 12.—, igen finom borjubork. 14.—

## Nagybőjti konferencia-beszédek :

A tulvilág. Nagybőjti szentbeszéd, melyet a budapesti angol-kisasszonyok templomában mondott Mihályffy A. dr. Ara. .... 1.20	szentbeszéd. Főpásztori eng. Buschek Antalól. Félkenyék. 2.40, könyv. .... 2.50
Nagybőjti konferenciabeszédek. Pótlai Jánosól. Ara. .... 1.40	A keresztben az üdv. Nagybőjti konferenciabeszédek. A győri székesegyházban mondotta Schlegel Péter. Ara. .... 1.—
Betegségünk orvosságunk. Nagybőjti beszéd sorozat. Buschek Antalól. Könyv. .... 3.20	Régi magyar passió rajzokkal. Régi csendesekből, nyelvjegyzetekkel kiadta Toldy Ferencz. Füzve. .... 2.—
Az olajfák hegyétől a gólgotáig. Nagybőjti	

Ujdonság! A mennyország aranykulcsa. vagyis A tökéletes barát. Irta Von den Driesch Janos. Fordította Bernhard Zsigmond S. J. Az ajánló előszót írta Lehunkuhl Agoston S. J. Ara 16 fl. Ujdonság!

## ==== Megrendelhetők : ====

# A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkereskedésében

könyvkiadóhivatalában

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2. sz. Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.